

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază

La

Abonament lunar

pentru Septembrie st. v.

— cu prețurile din capul foii —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 1 Septembrie st. v.

Se mai petrec în lumea aceasta și
lucruri, care au hazul lor particular.

În luna Maiu, anul Domnului 1887,
preotul român gr.-catolic Dr. Vasile Lucaci
a ținut la o întrunire electorală un
discurs. Trei luni în urmă, pe la finele
lunii August, același an, el a fost tras
în judecată, ba pus chiar și în arest pre-
ventiv.

Ce-i drept, nimeni nu poate să-și
dee seamă despre înțelesul acestui arest
preventiv. De temerea, ca nu cumva
acusatul să fugă, nu poate să fie vorba
între oameni serioși și sinceri, ear' cât
pentru constatarea faptei incriminate, exi-
stă un proces verbal încheiat în prezența
unui reprezentant al autorității publice.
Cu toate acestea nici reverenda preoțească,
nici distincțiunea de Doctor în științe,
nici calitatea de om de oare-care superio-
ritate n'a putut să-l scutească pe Dr-ul
Vasile Lucaci: el este ținut în arest ca
ori-și-ce om de rënd bănuir de săvârșirea
unei crime comune. Ear' curtea de apel
a aprobat această procedură în adevăr
aspră.

Trebue deci să presupunem, că mai e
la mijloc ceva mai grav ca discursul elec-
toral și că judecătorii sînt oare-cum si-
guri, că vor avea destule temeiuri pentru o
sentință de condamnare, căci altfel n'ar
anticipa pedeapsa.

Vom vedea, care sînt aceste temeiuri;
deocamdată să așteptăm cu îndelungă
răbdare.

E vorba de un om, numai de unul
singur, dar' de un om, pe care-l iubim
și îl stimăm încă cu toții: nu-l vom mai
iubi, nici îl vom mai stima după-ce cu
destul temeiuri va fi fost osândit. Dacă

însă nu va fi osândit ori dacă, ceea-ce
nu ne este iertat să presupunem, osândă
nu va fi din destul întemeiată, atunci nu
mai e vorba numai de un singur om, ci
de foarte mulți oameni, de toți cei ce
combat cu inima deschisă actuala stare
de lucruri, atunci nu mai e nimeni sigur
de libertatea lui personală și atunci vom
chibzuia ce e de făcut.

Până atunci să fim cu gândul împăcat
și inima liniștită. Și nu ne va grăi nimeni
de rău, dacă în timpul acestei așteptări ne
mai permitem și câte o distracțiune, ca să
nu ni se urască, și ne interesăm și de
lucrurile, care au oare-care haz în felul lor.

Dr-ul Lucaci e urgisit, între altele,
și pentru-că a combătut totdeauna reuni-
unile de „cultură“ și propaganda, pe care
o fac ele pentru răspândirea limbii ma-
ghiare.

Dilele aceste diarele maghiare ne spu-
neau, că la Neutra Maiestatea Sa s'a arătat
foarte mulțumit, când i-s'a raportat despre
progresul ce face propagarea limbii ma-
ghiare.

Aflăm acum, că la Cluj se vor arangia
cu ocaziunea petrecerii în acest centru de
„cultură“ a Maiestății Sale nisce sărbări
poporale. Și fără îndoială cu ocaziunea
aceasta se va realiza un câștig foarte în-
semnat.

Trecând concludiune din cele ce ne
sunt diarele maghiare despre bucuria, pe care
ar fi manifestat-o Maiestatea Sa la Neutra,
nu putem să ne îndoim, că acest însemnat
câștig realizat la sărbările din Cluj va intra
în fondul „reuniunii de cultură“
din Cluj.

Aș! vorbă să fie! Bani aceia vor fi
întrebuințați pentru înființarea unui in-
stitut de *surdo-muți*!

Câtă ironie! — și ce amară ironie!

De ce tocmai pentru un institut de
surdo-muți? de unde și până unde, — la
Cluj, chiar la Cluj, — această preferență
pentru nisce oameni, cărora le lipsese
darul de a vorbi vre-o limbă, fie cea ma-
ghiară, fie cea română, fie cea germană?

Dar' — mai e urgisit Dr-ul Lucaci
și pentru-că oamenii, care ved pretutin-

denea comploturi și conspirațiuni, îl iau
drept un *agent rusesc*, care lucrează cu
ruble rusești. — Nu-i vorbă, e preot greco-
catolic, a crescut în colegiul de propa-
ganda fide din Roma și la Iesuiții din
Viena, e mai presus de toate Român verde,
— dar' toate acestea nu-l împiedecă de a
fi — agent rusesc.

Ne vine acum din Töketerebeș scirea
despre o coincidență plină de tot hazul.

Întemplantarea adese-ori foarte reuțicioasă
a voit, ca tocmai în ziua, când Țarul Ale-
xandru III. își serbează onomastica, Ma-
iestatea Sa Monarhul nostru să se afle la
Töketerebeș, în mijlocul concetățenilor no-
stri ruteni, ba chiar în casa și la masa
comitelui Iuliu Andrassy și să închine pă-
harul în sănătatea Țarului, ordonând ca
musica să cânte imnul rusesc.

Și cine scie, dacă nu cumva întem-
plarea aceasta e un tainic avis pentru
viitor.

E foarte îndelungat timpul de când
sîntem vecini noi și Rușii și nu odată în
curgerea acestui îndelungat timp s'au pro-
dus ciocniri de vederi între noi. Cu toate
aceste de multe-ori ne-am bătut alături
cu Rușii, nici odată însă până acum contra
lor. Cine poate să scie, cine poate să pre-
vădă, dacă nu cumva și într'un viitor mai
apropiat ne vom bucura că-i putem avea
alături cu noi?!

Și fiindcă nu scie nimeni ce are să
ne aducă viitorul, oamenii cu minte își
impun oare-care reserve chiar și față cu
Rusia, pentru-ca nu cumva, dându-și astăzi
un prea mare avânt, să le fie cam greu
mâne, când vor trebui să golească păharul
în sănătatea Țarului.

Tot astfel oamenii cu minte nu se
prea avântă, când dau sciri dela Neutra,
pentru-ca nu cumva să le vină greu a
da în urmă scirile despre institutul de
surdo-muți din Cluj.

Ear' dacă așa este, atunci n'au nici
amicii și stimatorii Dr-lui Vasile Lucaci
cuvinte să fie prea de tot măhniți. Căci
trebue să ne dăm bine seamă de oamenii,
în fața cărora ne aflăm, și când e vorba
de asemenea oameni, nu poate nimeni să

scie, dacă nu cumva preste alte trei ori
preste alte șese luni o să le pară rău de
ceea-ce fac acum, înțelegând, că adeverații
dușmani n'au să-i caute acolo, unde ați
cred a-i fi găsit, ci aiurea, cu totul aiurea.

Revista politică.

Sibiu, 2 Septembrie st. v.

Diua de 12 Septembrie n. a trecut
și încă nu am primit vre-o scire pozitivă,
că va avea loc ori nu întâlnirea celor
doi monarhi la Stettin. Părechea
imperială germană a sosit alaltăieri în
splendid împodobit oraș, și precum spun
diarele străine, se așteaptă că și Țarul
va sosi din Copenhaga acolo, cu toate
că cercurile curții au renunțat a mai vedea
întâlnirea împlinită. Din Petersburg a
sosit tocmai în 12 Septembrie n. o nouă
desmințire a întâlnirii, spunându-se, că toate
scirile privitoare la întâlnirea din Stettin
sînt numai scornituri.

Depeșele trimise din Stettin în 12
l. c. n. pe la orele 5 și 7 după amiază
spun, că Împăratul Wilhelm și Îm-
părăteasa Augusta precum și prințul
și princessa Wilhelm au sosit la 5 oare
după amiază acolo și au fost primiți de
cătră o mulțime de mai multe mii. Per-
soanele mai înalte din Stettin cred, că
Țarul Alexandru III. încă va sosi de
seară acolo, ba unii dic, că a și plecat în
dimineața aceiași zile din Copenhaga.
Până la 7 oare seara însă, când s'a expe-
dat din Stettin ultima depeșă, Țarul încă
nu a fost sosit acolo.

Despre întâlnirea Împăratului
Wilhelm și a Țarului Alexandru
III. mai cetim în „Pester Lloyd“ din 13
l. c. n.:

Și acum circulează cele mai contradicțoare
sciri despre întrevăderea dela Stettin.
Din Stettin ni-se depeșează, că și astăzi încă nu
e nimeni în stare de a ne spune, că veni-va
Țarul ori nu la Stettin. Toate pregătirile
pentru primirea lui s'au făcut deja, dar' persoanele
cari stau foarte aproape de cercurile curții declară,
că ideea întrevăderii s'a părăsit. În con-
tra acestei păreri vorbesce însă faptul, că încă
ieri s'a schimbat foarte des telegrame
între Copenhaga și Berlin. Dealtminte, ni-se
scrie din Berlin dtdo 12 l. c. n.: „În ime-
diata apropiere a Împăratului Wilhelm se va
afila pe timpul petrecerii acestuia la Stettin și
atașatul militar rusesc și reprezentantul
ministerului de externe al Germaniei baronul de

Foia „Tribunei“.

Mica Fadetă.

De George Sand.

(Urmare.)

XXVIII.

Descoperirea borcanului cu dulceață de tran-
dafiri a pornit dela Madelona, care, deși nu fu-
sesse din partea ei nici o reuțate la mijloc, o păși
cam rău cu descoperirea aceasta. Ea se mângă-
iase pentru pierderea lui Landry, și neperdând
mult timp spre a-l iubi, n'aveuse nevoie de mult
timp nici spre a-l uita. Îi rămăsese cu toate
aceste în suflet un fel de ciudă, care aștepta
numai ocaziunea pentru-ca să se dea pe față, căci
prea adevărat e, că ciuda ține la femei mai mult
ca părerea de rău.

Eată cum au venit lucrurile.

Frumoasa Madelona, care era renumită pen-
tru purtarea ei înțeleaptă și pentru înfrâșneala
ei față cu băieții, era în adevăr foarte cochetă,
și nici pe jumătate atât de cu minte și de cre-
dincioasă în tragerea ei de inimă ca micul greuer,
de care se vorbise atât de rău și căreia atât de
rău viitor îi prevestiau. Astfel Madelona avuse
până aici doi draguți, fără-ca să-l mai punem în
socoteală și pe Landry, și se hotărise pentru al
treilea, care era verul ei, cel mai tânăr dintre

feciorii jupânului Caillaud din Priche. Ea se
dete cu atăta hotărîre în partea acestuia, încât,
fiind pândită de cei-lalți, cărora le deduse speranțe,
temându-se, ca nu cumva să se producă vre-un
scandal și nesciind unde să se ascundă, pen-
tru-ca să poată sta în toată tigna de vorbă cu cel
nou, ea se învoi să se întâlnească cu noul ei
ales în porumbar, unde Landry avea tocmai o
întâlnire cuivincioasă cu mica Fadetă.

Tinărul Caillaud căutase bine cheia po-
rumbarului, dar' n'o aflase, fiindcă ea s'a aflat
totdeauna în bozunarul lui Landry; ear' pe alții
nu îndrăsnia să-i întrebe de ea, fiindcă nu putea
să le spună de ce o caută. Altfel nimeni afară
de Landry nu-și mai bătea capul, unde e cheia
aceea. Creștând deci că s'a pierdut cheia ori că ta-
tăl sau o păstrează în ladă, tinărul Caillaud nu
mai stete mult pe gânduri, ci se hotărî să spargă
ușa. În ziua însă, când o și făcu aceasta, Lan-
dry și Fadetă se aflau în porumbar, și cei patru
amoroși erau foarte zăpăciți, când se vedură
față în față. Aceasta e ceea-ce făcu, ca ei să
tacă și să nu ducă vorba mai departe.

Madelona însă, pe care gelosia și mânia o
apucaseră oare-cum din nou, vedând cum Lan-
dry, care se făcuse unul din cei mai frumoși și
mai stimabili băieți prin partea locului, îi rămă-
sesse din ziua de Sf. Andoche atât de credincios
micei Fadete, luă hotărîrea de a se răsbuna.
Fără-ca să-i mai spună dar' ceva tinărului
Caillaud, care era om cum se cade și nu s'ar fi

învoit cu ea în treaba aceasta, ea luă cu dînsa
vre-o două copile mai tinere dintre prietenele ei,
care erau și ele necăjite, fiindcă Landry părea
a le disprețui, neluându-le nici odată la joc, și
se puseră să o pîndească pe mica Fadetă, încât
nu le trebui mult timp, pentru-ca să se încre-
dînzeze despre dragostile ei cu Landry. Și îna-
dată de îi zăpăsiră și-i vedură odată, de două-ori
împreună, ele umplură tot ținutul de vorbe, spu-
nând cui numai voia să le asculte, și scim cu
toții, că sînt destule urechi care se audă și de-
stule limbi ca să spună mai departe, că Landry
a făcut o rea cunoștință în persoana micii
Fadete.

De aici înainte toată tineretea femeiască se
amestecă în treaba aceasta, căci îndată-ce un
băiat curățel și cu stare bună se interesează de
vre-o fată, toate celelalte se cred oare-cum insulta-
te, și dacă fata cea distinsă are vre-o parte
slabă, ea nu rămâne cruțată. Apoi, când fe-
meile se pun să tragă folos din vre-o reuțate,
lucrurile merge iute și departe.

Astfel vre-o două săptămâni după cele pe-
trecute în porumbar, lumea toată, bătrâni și ti-
neri, mici și mari sciau câte ceva despre drago-
stile gemenului Landry cu Fanchon, greuerul, se
înțelege fără-ca să fie vorba și de porumbar ori
de Madelona, care băga bine de seamă să nu
ese la iveală, ba se făcea că află o noutate, când
i-se spunea lucrurile, pe care ea le pusese cea
dintâiu în circulațiune.

Și vorba străbătută până la urechile jupâne-
sei Barbeau, care se mahnă foarte de ea și nu
vold să-i vorbiască și soțului seu. Dar' jupânul
Barbeau o află din altă parte, ear' Sylvinet, care
atât de bine păstrase secretul fratelui seu, era
foarte măhnit, vedând că toată lumea îl scie.

În cele din urmă într'una din serile, când
Landry se gătia să plece de vreme din Besso-
niera, după-cum îi era obiceiul, tată-seu, fiind
de față mumă-sa, soră-sa mai mare și fratele
seu gemen, îi dîse: Nu fii atât de zorit a
ne părăsi, Landry, căci am să-ți vorbesc ceva;
aștept numai să seosească și nașul teu, căci vreau
să-ți cer o explicațiune în fața celor ce mai mult
se interesează de soarta ta.

Ear' după-ce nașul, care era unchiul Lan-
dry-an, sosi și el, jupânul Barbeau vorbi astfel:

— Ceea-ce am să-ți spun, Landry, o să te
facă să te cam rușinezi; dar' nici eu nu fără de
oare-care rușine și fără de multă părere de rău
mă ved silit a-ți cere o mărturisire în fața fa-
miliei.

Sper însă, că rușinea aceasta îți va fi bine-
făcătoare și te va lecul de o fantasie, care ar
pute să fie stricăcioasă.

Ai făcut — pare-mi-se — o cunoștință,
din ziua de sf. Andoche, va fi în curînd un an.
Chiar în cele dintâiu zile 'mi-s'a vorbit de ea,
căci era un lucru de mirat de a te vedea jucând
ziua toată cu cea mai urîtă, cea mai rău gătită
și cea mai rău reputată copilă din părțile noastre.

Bülow, care însoțesc regulat pe Împăratul Wilhelm în toate călătoriile ce acesta le întreprinde vara. Din mai multe părți se asigură, că dispozițiunile aceste confirmă scrierile despre întemplantarea întrevederii.

În sfârșit a sosit și întâia împărțire autentică despre răspunsul, care guvernul german l-a dat Turciei la proiectul acesteia de a trimite un general rusesc ca locotitor în Bulgaria. Principele Bismarck a refuzat mijlocirea cerută de Poartă în cestiunea aceasta, a declarat însă, că e aplicat a recomanda celorlalți puteri misiunea Ernroth, îndată-ce aceasta va fi propusă în mod oficial de cele două puteri interesate adică de Rusia și Turcia. Organul cancelarului german expune și motivele, pentru-ce principele Bismarck a refuzat mijlocirea și dăce mai departe:

„E datorința puterii suzerane a lua hotăriri: cum este a se înfrânge rezistența Bulgarilor. Pe cât timp aceasta nu se va întâmpla, puterile nu se vor hotărî ușor a lua o atitudine oare-care față cu actuala față a cestiunii bulgare.”

Prin această declarațiune a foaiei oficiale din Berlin, acțiunea Turciei e ca și îngropată, căci Sultanul Abdul Hamid nu va lua parte nici odată la o astfel de hotărîre.

Un articol caracteristic asupra fazei actuale a cestiunii bulgare aflăm în „Moskowskii Wiedomosti”, care se încearcă a dovedi, că proiectul Rusiei cu privire la misiunea Ernroth se întemeiază pe deplin pe tratatul de Berlin. Căci e vorba de a se ocupa tronul vacant al Bulgariei neexistând acum ca și mai înainte acolo o formă fixă de stat, prin urmare țeara se află în aceeași stare ca și după ultimul război româno-turc și după încheierea tratatului de Berlin. În virtutea articolelor 3, 6 și 7 ai tratatului din Berlin, ar trebui ca un comisar rusesc se conducă guvernarea țării pe timp nedeterminat. Foaia amintită se exprimă în ton iritacios și malițios în contra mijlocirii Germaniei și dăce, că guvernul rusesc nu poate suferi ca o altă putere, mai puțin însă Germania se primească rolul unui „apărător” ori chiar „judecător” față cu Rusia. Ce a voit dar’ principele Bismarck cu „mijlocirea” lui? a împăca interesele Austro-Ungariei cu ale Rusiei? Aceste însă nu se pot împăca. Austro-Ungaria judecând după tonul în care scriu diarele de acolo nu voiesc să cedeze nimic, ear’ Rusia, ea nu va face nici când vre-o concesione.

După ridicarea stării de asediu în Bulgaria, în 12 Septemvrie n. au apărut întâiele foi opoziționale. Organul lui Caraveloff: „Tirnowskii Constitutiv” dăce: Venirea în Bulgaria a principelui Ferdinand de Coburg e ilegală, el nu este un principe ridicat la rangul acesta de voința poporului, ci e numit din grația lui Stambuloff. El ar face bine să părăsească Bulgaria, pentru a se scăpa de usurpatorului dreptului dela cari și așa nu poate să aștepte mult bine.

Principele Ferdinand de Coburg pare a se afla destul de bine pe tronul

Bulgariei, căci eată ce scrie unui amic din Franca:

Iubite E....! În sfârșit mă aflu instalat în palatul din Sofia; primirea brillantă ce mi-s-a făcut pretutindeni și adevăratul entuziasm al mulțimii au întrecut așteptările mele. Armata și poporul rivalizează în mulțumire pentru încrederea ce li-o am dovedit; sperez, fără a mă înșela, că atașamentul națiunii se va mări și se va schimba în iubire când mă vor vedea lucrând pentru saluta și mărirea țării. Dar’ cerul nu e fără nori. Trei din cele șase mari puteri îmi fac un război groaznic și nedrept, ele consideră pe principele, care a venit să se jertfească pentru a scăpa un popor, drept o făclie aprinsă, și merg cu farișismul lor prea departe. Până acum credeam, că în secolul libertății de presă și al altor libertăți ar fi imposibil, ca adevărul să se schimosească astfel precum se schimosește. Trebuie însă se recunosc retăcierea mea. Unele din puteri dăce, că violentez tratatul de Berlin, ele cred că fără mine Bulgaria va cădea în anarhie și va cerși apoi dela dinsele ajutor; altele mă privesc drept o primejdie de război și fac de aceea alianțe preste alianțe, se înțelege numai în favorul și interesul lor. Căci „Bulgarii au un spate bun”, eu însă nu dojenesc diplomația pentru rîvna cu care lucrează în interesul țării sale, însă trebuie să recunosc și D-Ta, că ei merg prea departe și că ceea-ce fac nu e nici onest nici marinos”. Principele sfârșesc cu asigurarea, că el va rămâne în Bulgaria și că sperează în ajutorul D-șesc; el are conștiința liniștită și suflet vesel; el va scăpa Bulgaria din criză și această țeară bine administrată înseamnă pacea în Orient și acesta e singurul mijloc în contra agitațiunilor ce amenință pacea.

Cu privire la restricțiunile făcute de ministerul rusesc de instrucțiune relativ la cercetarea institutelor de învățământ, „Neue freie Presse” aduce scirea, că opoziția ce a întâmpinat restricțiunile amintite au determinat pe ministru ca se retragă multe din ele. Un circular al curatorului din Moscva, ordonează directorilor gimnaziali, ca să nu iace în considerare starea materială și socială a părinților, ci rezultatul examenului de primire la care s’a supus elevul, căci ministrul nu a avut drept scop, ca să închidă tinerilor mai săraci calea spre știință.

Earăși o faptă generoasă.

... Tamam extendere factis
Hoc virtutis opus.

Virgilius.

Civilizațiunea, morală și înaintarea în cultură este devisa veacului în care trăim, această devisa a aflat răsunet la toate popoarele europene, a aflat și la poporul românesc, și tocmai în cel mai potrivit timp.

Nu e de lipsă să privim departe în trecut, e destul dacă privim asupra deceniilor prime ale veacului nostru, și vom vedea, că, cât de mare era întunecul, în care zăceam, — vom vedea, cum poporul românesc se pare a fi într’un somn letargic; dar’ tocmai la cel mai potrivit timp, când lipsa culturii într’atâta se simțea la noi, — abună-oară, ca lumina în întunec, atunci ochiul providenței s’a

îndreptat asupra noastră, și ni-a dat un bărbat, în persoana fericitului cândva episcop al Orădii-mari, Samuil Vulcan, care inspirat de geniul națiunii și al culturii chemă poporul din părțile ungurene după amorteala îndelungată la conștiința de sine, la lumină, civilizațiune și cultură. Acest op mareț l-a îndeplinit prin întemeierea gimnasiului de Beiuș.

Scim însă, că vremile se schimbă, și cu ele de odată se schimbă instituțiuni, legi și multe altele.

În urma undulațiunilor politice s’a schimbat și condițiunile și lipsele școlii. Tot ce e vechiu trebuie înnoit, mărit și înzestrat cu trebuințele pretinse de timp, lege și interesul cultural. Aceste lipse imperioase se simțiau foarte mult și față cu gimnasiul de Beiuș, dar’ providența eară s’a îngrijit de noi trimițându-ne un alt prelat, Mecenat în persoana Ilustrității Sale Mihail Pavel, episcopul actual orădan, care ascultând șaptele nobile sale inime, după-ce din filerii păstrați cu abnegațiune apostolică a asigurat subsistența corpului profesoral conform postulatelor timpului: s’a ocupat de reconstruirea gimnasiului vechiu, și l-a mărit prin o altă zidire destinată tot pentru gimnasiu, la care a adaus-o a treia zidire menită de internat pentru junimea studioasă *)

Și astăzi sanctuarul muselor din Beiuș reconstruit, mărit, împodobit și înzestrat cu toate cele de lipsă se află deschis muselor românești; ear’ grădina destinată florilor inimii noastre se va deschide numai în viitor.

Acest „monumentum acre perennius” ce se înalță astăzi cu făclie și impozante proporțiuni arhitectonice, va cristaliza și cu mai mare putere ideile și intențiile marelui fondator, și ajustat conform cerințelor va purcede și mai departe pe orizontul deschis înaintea tuturor, cari doresc propășirea și perfecționarea în virtute și cultură.

Privind cu mândrie la acest palat maiestos, ce face să rodească câmpia noastră culturală, în uimire și bucurie trebuie să dicem: „Acesta e Nilul, e Danubiu”, e o mare și însemnată instituțiune. E o instituțiune asemenea izvorului, care face să înflorească și rodească nu numai locul purcederii, ci câmpia întreagă. Cu pietate și recunoștință îl va privi totdeauna geniul aducerii aminte.

Asupra vremurilor de dulce memorie, asupra succesorilor vrednici ai marilor bărbați și asupra bărbatului vrednic de înalta și ilustra sa poziție totdeauna meditez și reflectez cu plăcere, cu adîncă pietate și bucurie.

Declin dela mine ori-ce ofensare de modestie, ori scoborîre pe pedestalul măgulirii, ci purcedînd simplamente din șa sf. scripturi: „făclia ce arde nu se poate ascunde sub găleată”, — afirm a da expresiune subliniului comun scriind aceste.

Avînd înaintea ochilor micimea neînsemnatei mele persoane, de loc nu ținesc în aceste a împlăti cunună de lauri

*) Preste 100.000 fl. cheltueli, acoperite din veniturile episcopesci.

asupra capului marelui Mecenat, — nu, pentru-că e încununat de națiune și patrie. A vieții timp îndelungat și a ocupa poziție înaltă, nu e merit, — ci e mai mult noroc; dar’ a trăi cu onestitate și a lăsa în calea vieții urme pline de binecuvîntare, binefacere și fapte mărețe, aceasta e plăcut înaintea lui Dumnezeu, — e plăcut înaintea omenimii. A trăi mult și numai tardîu a scăpa din mână bețul peregrinar, pe care providența, când voiesc, ni-l întinde ori îl ia dela noi, astă nu înalță pe nici un muritor, dar’ îl înalță înaintea lui Dumnezeu și a omenimii nisuița spre virtute adevărată, spre fapte mărețe și folositoare.

Preasfinția Sa episcopul Pavel este un prelat, care în poziția înaltă și frumoasă ce ocupă, ca o făclie luminătoare a trăit și trăește mai mult pentru biserică și popor, decât pentru sine însuși; este un prelat și Mecenat, care face binele pentru bine, și nici decât pentru strălucirea ce revărsă binele făcut asupra sa; este un fenomen, o rară ivire pe orizontul patriei și al națiunii.

Ilustritatea Sa a ridicat muselor românești sanctuar peren, se-l ridicăm și noi, mic și mare, tiner și bătrîn în inimile noastre altar, biserică; în sufețele noastre merit și columna mulțumirii sincere.

Dee providența, ca asemenea unui luceafer strălucitor să lucească pe orizontul iubitei noastre patrie încă mult îndelungat timp. Dar’ e știut, că la o înălțime oarecare a vârstei dispăre și luceaferul; nu va cădea însă și nu va dispăre simțul de mulțumită, recunoștință și dulcea suvenir alor mii și milioane de suflete. Lucească Ilustritatea Sa și mai departe ca un soare plin de dar și binecuvîntare!

Dorința mea și dimpreună cu mine a toată suflarea românească este: că, față cu Ilustritatea Sa, să se împlinească cuvintele psalmistului: „Cu lungime de zile îl voi umplea pe el, și-i voi arăta lui mîntuirea mea” și „dreptul se înverdească ca palma, și se înalțe ca cedrul Libanului.” Să înflorească și în bătrînețe și se fie în deplină putere și vigoare, ca virtutea și iubirea sa de națiune și patrie să strălucească ca cristalul; ear’ pietatea, nisuița, modestia, bunătatea și abnegațiunea apostolică ce-l caracterizează, să servească de model înaintea coetanilor și urmașilor sei! Să strălucească ca un far luminător, ce anunță portul pe marea furtunoasă a vieții, fiind totdeauna razimul religiei, stălpul națiunii și ornamentul patriei!

T. B.

Cronică.

Archiducele Iosif a sosit astăzi la Deva.

O desmințire. Primim dela Deva, din mâni demne de tot credemul următoarele:

Un corespondent mincinos din Deva a lăsat să apară în ȧrul guvernamental „Kolozsvár” la 10 Septemvrie a. c. Nr. 211, următoarele neadevăruri: „Românii voiesc a întrebuița visita Regelui spre acel scop, ca în Deva să prezenteze Maiestății Sale o scrisoare cuprîndătoare de gravaminele lor.” Conceptul nemțesc s’a pus în circulațiune; conducătorii români îl încarcă de subserieri. Conducătorii ai demonstrațiunii se dăce a fi: Petco Lazar și Simu Ioan (?) — Precum se vorbește, scrisoarea se plînge asupra neîndreptăților naționale ale României; deci cere vindecarea lor: astfel „declinînd dela sine conducătorii poporului responsabilitatea...”

ȧrul amintit almintrelea publică acest tendentios comunicat sub rezervă și de „astădată” fără oare-care-va observa.

Noi n’am vedea chiar nici un inconvenient și nici o crimă în aceea, dacă Românii, din nemărginita lor încredere și devotament către Tron, ar supune prea înaltei cunoștințe a Maiestății Sale, nemulțumirile lor; și comunicatul de sus nici n’ar merita să fie amintit, dacă el n’ar cuprinde în sine timbrul caracteristic al minciunii. Corespondentul, cum se dăce: câte grăiesc atâtea mințesc, — fără rezervă.

Foc în apropierea Sibiului. Luni seara, între orele 9—10 a erupt un foc în comuna Cisnădiara de lîngă Sibiul. Au ars două grajduri și trei șuri cu snopi. Afară de pompierii din loc, au alergat în ajutor cei din Sibiul, din Cisnădie și Rășinari, cu ajutorul cărora s’a putut stinge focul. Dintre toate obiectele, cari au ars, numai trei au fost asigurate contra focului.

Castelul din Mehadia o — poveste. După-cum se anunță din Viena, e nebasată cu totul vestea aceea, că Maiestatea Sa Impărăteasa ar avé de gând să edifice un castel de vară în Mehadia.

Demonstrațiuni. Piața universității din Budaesta a fost teatrul unor scene turbulente, cari au atras asupra lor atențiunea baionetelor.

N’am vrut să dau atențiune acestui lucru, socotind că ȧi-ai făcut și tu numai așa o petrecere, apoi nici nu eram de aceeași părere cu alții, căci, deși nu se cuvine să facem tovărășie cu oamenii stricați, nu trebuie nici să sporim umilirea și nenorocirea lor de a fi vrednici de disprețul lumii întregi. Nu ȧi-am vorbit, fiindcă vedîndu-te ȧia următoare întristat, credeam că ȧi vei fi făcut și tu însu-ȧi muștrări și nu te vei mai întoarce la slăbiciunea ta. Eată însă, că acum, cam de o săptămână, aud vorbindu-se despre cu totul alte lucruri; dar’ deși sînt oameni vrednici de toată credința cei ce vorbesc, nu vreau să-i cred, dacă tu nu vei fi confirmînd cele ȧise de ei. Dacă, bănuindu-te, ȧi-am făcut nedreptate, o vei pune aceasta numai în socoteala interesului ce-ȧi port și a datoriei mele de a priveghia asupra purtărilor tale: căci dacă totul e o minciună, îmi vei face mare plăcere dîndu-mi parola ta și mă vei încredința, că pe nedrept ai fost grăit de rău în fața mea.

Tată, — grăi Landry, — te rog să binevoiesci a-mi spune, de ce anume mă bănuiesci, și-ȧi voi răspunde după adevăr și potrivit cu respectul ce-ȧi dătesc.

— Ești acusat, Landry, cred că team făcut din destul s’o înțelegi aceasta, că ai fi avînd legături rușinoase cu nepoata babei Fadeta, care e o femeie destul de stricată, fără de a mai pune în socoteală, că muma acestei nenorocite copile

a părăsit mișește pe bărbatul ei, copiii ei și țeara ei, ca să alerge după soldați. Ești acusat, că te plimbi în toate părțile cu mica Fadeta, ceea-ce îmi dă temerea, că vei fi intrat cu ea în dragoste neiertată, de care viața ta toată vei avé poate să te căiești. Mă înțelegi acum?

— Înțeleg prea bine, taică dragă, — răspunde Landry, — iartă însă se-ȧi mai fac o întrebare mai nainte de a răspunde. Este familia Fadetei ori e Fadeta ea însăși cauza, pentru eare o socotiți drept o rea cunoștință pentru mine?

— E fără îndoială și una și alta, — răspunde jupănul Barbeau cu mai multă asprime ca dintru început; căci el se așteptase să-l găsească pe Landry foarte zăpăcit și îl vedea liniștit și oare-cum hotărît pentru toate. — În nainte de toate, — dăce el, — o rea înrudire este o pată urită, și nici odată o familie stimată și onorată, ca a mea nu va voi să între în legături cu familia Fadet. Apoi mica Fadeta, chiar ea însăși nu-i inspiră nimenuia stimă și încredere. Am vedut-o cu toții crescînd și scim cu toții ce prețuiesc. Am aflat, ce-i drept, și recunosc și eu, căci am vedut-o de vre-o două, trei-ori, că în timpul celui din urmă an ea se poartă mai bine, nu aleargă cu băieții mici și nu-i mai vorbește nimenuia urit. Tu veȧi, că nu vreau să mă abat dela dreptate; dar’ atît nu e destul, pentru-ca să poți crede, că o copilă, care a fost atît de rău crescută, poate să ajungă vre-odată femeie cum se

cade, și cunoscînd pe bunica precum o cunosc, am cuvinte de a mă teme, că e la mijloc vre-o intrigă spre a te ameți cu făgăduințe și spre a te duce la rușine și la strîmțorări. Mi-s’a spus chiar, că copila e însărcinată, ceea-ce nu vreau să cred cu ușurință; dar’ mi-e foarte greu, că aceste se dăce despre tine și că lucrul acesta s’ar pute încheia printr’un proces ori printr’un scandal.

Landry, care chiar dela primul cuvînt își propusese să fie chibzuit și să se explice cu toată blîndețea, își perdă răbdarea. El se făcu roșu ca para și se ridică.

„Tată, — dăce el, — cei-ce ȧi-le-au spus aceste, au mințit ca nise căni. I-au făcut Fadetei o astfel de insultă, încât, dacă ȧi-ăș avé aici, ori ar trebui să-ȧi retragă vorbele, ori ar avé să se bată cu mine până-ce unul dintre noi n’ar rămâne întins la pămînt. Spune-le, că sînt nise mișei și nise păgâni, și că n’au decât să vină să-mi spună mie în față ceea-ce ȧi-au spus ca nise ticăloși, și vor avé de lucru cu mine!”

— Nu te aprinde astfel, Landry, — grăi Sylvinet, plin de amărăciune; — tata nu te acasă de a-i făcut vre-o nedreptate copilei; se teme însă ca nu cumva ea să se fi încurcat cu alții, ear’ acum să voiască a face lumea să creadă, că, plimbându-te ȧia și noaptea cu dînsa, tu ai să-ȧi dai cuvenita reparațiune.

(Va urma.)

Ieri seara la oarile 6 s'au adunat pe piață vre-o sută de universitari, la cari s'au adaus mulțime de calfe și oameni de stradă, ca să desbată ei modul cum ar fi să pună în scenă ovațiunile pentru Jokai. La început se părea, că tot lucrul se va aplană, după-ce juristul George Platyi a ținut o vorbire și a îndemnat pe cei prezenți să meargă acasă, căci le-a fost blamagiul. Studenții erau mai gata să asculte și să plece, când de odată a apărut Zoltán Takács și a vorbit în terminii cei mai batjocuritori și plini de atac contra organelor polițienesci. Înainte de a termina vorbirea, a pășit la el căpitanul de poliție, Ladislau Szlavy, și i-a oprit cuvântul. După-ce însă Takács a continuat vorba, Szlavy a strigat: „În numele legii te provoc să începi odată, căci la din contră voui fi silit a folosi alte măsuri mai energice.” Takács însă tot n'a tăcut; mulțimea de studenți striga din răspuri: „Asta e forță! Brutalitate polițienească! Abzug mihaszna!” și scena a luat într'adevăr un caracter de tot amenințator. Căpitanul Szlavy a încercat să alunge mulțimea prin vorbe bune; după-ce a vădit însă că vorbele nu-i ajută, a trimis pe un polițist imediat să aducă dela casarma principală de poliție toate puterile armate, câte le va găsi acolo. După câteva minute au sosit 40 de constabli, cărora Szlavy le-a demandat, să împrășcie masa studenților și cu baioneta pe pușcă să deschidă uliți prin mulțimea tumultuoasă. Constablii au pășit se-și facă datoria, dar' au aflat rezistență și au fost primiți cu strigăte de „abzug”. Unii dintre cei cu gura mai mare au fost arestați pe loc. Vădând studenții, că lucru merge pe încăierat, s'au pus în mișcare cu toți și în frunte cu Takács au apucat pe strada Kecskenet către piața museului. Pe stradă strigau mereu: „Abzug Keglevich! Eljen Jokai! Abzug politia” ajunși la muzeu, au fost întâmpinați de vre-o câțiva detectivi, cari au pus mâna pe Takács, l-au înghetă și cu puterea l'a tras înapoi pe piața universității. Aici Takács dișe către căpitanul Szlavy, că vrea să vorbească numai câteva cuvinte studenților, Takács vorbește din nou în termeni atacatori față cu poliția. Szlavy de nou îl provoacă la ordin, studenții de nou cu Takács în frunte pornesc pe o stradă către teatru, unde earăși a vorbit Takács. În urmă toțiș mulțimea s'a liniștit și studenții s'au retras, căci poliștii au început să se adune mereu și să înceapă cu tot răul. Afară de aceasta, pe strada Hátvány se aușiau dobele militare, căci a fost eșit o companie de soldați ca să pună capăt tumultului.

S'a luminat totuși intendantul Keglevich! În numărul de ieri al „Tribunei” am adus la cunoștință cetitorilor noștri afacerea lui Keglevich-Jokai. Astăzi cetim în „Pester Lloyd”, că tot lucrul s'a finit cu aceea, că în urmă toțiș lui Keglevich i-s'a luminat mintea și a primit piesa „Keresd a szíved” în repertoriul teatrului național din Budapesta. S'au și făcut pașii ca să se reprezente.

Filoxera în Oradea-mare. După-cum i-se împărtășește lui „Ellenzék” în viile din Oradea-mare filoxera produce pagube mari. După raportul oficial, până acum sunt 206 jugere din 7600 jugere de viță de vie cu totul pustiite de filoxeră. 74½ jugere au rămas pe deplin fără rod. Unii proprietari i-s'au jertfit ei înșiși grădinile lor de struguri, numai ca să poată împedece lăptirea mai departe a stricăcioasei insecte.

Italia și România. Cu privire la inaugurarea statuei lui Ovidiu la Constanța, ziarul „Riforma”, organul dlui Crispi, ministrul-president italian, publică sub titlul „Progresele României” următoarele rânduri:

„S'a resimțit aci cea mai vie satisfacțiune la cetirea discursului, pe care l'am publicat ieri și prin care onor. ministru al instrucțiunii publice s'a asociat în numele guvernului la sărbarea celebrată în România în onoarea propriei naționalități a acesteia, simbolisată prin poetul, care reprezenta legătura intelectuală cea mai puternică dintre vechia colonie română și munca cea mare a latinității.

„Monumentul nu însemnează decât un curent efemer și deșert; dar' el simbolisează încă demonstrațiunea progreselor civice îndeplinite în câțiva ani de o țară, care acum câțva timp nu tocmai depărtat, era sub o suveranitate străină și nu europeană.

„Din toate statele cele mici din Orient, România a dat mai bine dovezi de valoarea ei.

„Eroi ca soldați, Români s'au arătat abili și capabili ca bărbați politici și ca administratori.

„Într'o situațiune din cele mai grele, ei au sciut să câștige și să garanteze țării lor independența și s'o aducă la prosperitate. Fără ambițiuni exagerate, sciind se-și măsore pașii după forță și după moment, România a ajuns se-și asigure într'un mod perfect existența ei și dă exemplul unui stat înțeleptesc și tare constituit.

„Primească dar' ea salutările noastre frățesci cu augurul unor progrese mereu crescânde.”

Explorațiuni maghiare prin România. Se serie din Galați următoarele: Au sosit în orașul nostru conții: Alexandru Károlyi, Aurel Deszei și Andreiu György, ca să studieze relațiunile noastre industriale și comerciale. Se dișe, că venirea lor aci nu e numai de natură privată, ci sunt trimiși din partea guvernului maghiar. Sus numiții domni au plecat dela Galați la Brăila.

Iubileul principelui Bismarck. În 23 Septemvrie 1862 a anunțat foaia prusiană „Staats-anzeiger”, că Bismarck-Schönhausen, trimisul Germaniei la curtea franceză, e numit de mi-

nistru și totodată president interimal al ministerului prusian. În zilele următoare s'a ținut prima ședință a ministerului Prusiei sub presidența lui Otto de Bismarck, ear' în 8 Septemvrie el a fost numit de ministru-president și ministru al afacerilor externe. Principele Bismarck așa dar' își va sërba la 23 Septemvrie a. c. iubileul seu de 25 de ani ca ministru al statului. După datinele germane nici când nu se sərbătorește iubileurile de 25 de ani, dar' față cu Bismarck aceste datini vor fi mai blânde și — după-cum anunță „Kölnische Zeitung” — ziua iubileului lui Bismarck va fi sərbătorită în mod grandios chiar și în cele mai depărtate cercuri.

*

Datoriile Rusiei. Făcându-se comput general preste toate datoriile căilor ferate, cari stau sub garanța guvernului rusesc, a eșit o sumă de 1,032.400.000 ruble.

Banchetul

pentru

inaugurarea statuei lui Ovidiu.

(Correspondența „Voinței Naționale”.)

Constanța, 28 August.

Am ținut se-mi procur în întregul lor cuvintele rostite mai ales de dl ministru al instrucțiunii publice și de dl prefect al Constanței la banchetul dat pentru inaugurarea statuei lui Ovidiu; și de aceea am întârziat cu trimiterea relațiunii mele în privința acestei sərbări datorită dlui primar al orașului Constanța.

Banchetul s'a dat la hotelul Carol I.

Masa era arangiată cu mult gust, mâncări și vinuri din cele mai alese și admirabila musică a regimentului al III-lea de linie a delectat în tot timpul pe invitați. La acest banchet, pre lungă domnul ministru al instrucțiunii publice, se aflau domnii generali Barozzi și Dunca, dnii senatori principele Gr. Sturdza și Alexandru Orăscu, dl profesor Cobălcescu, dl Remus Opresan, membru la înalta Curte pe casație și justiție, domnii deputați, Dr. Romniceanu, Maniu, Vulturescu, Dimitrie Ionescu, dl Constantin Lecca, avocat, dl prefect al județului, dl Moruzzi, directorul prefecturii, dl primar al orașului Constanța și mai toți notabilii orașului.

Cel de întâiu toast s'a ridicat de dl ministru al instrucțiunii publice. Reproducem dar' în întregul seu cuvântarea d-sale:

Domnilor!

De câte ori ne întrunesc o sərbare națională, întâia sănătate se cuvine Regelui și Reginei și aceasta nu numai ca un semn al respectului ce datorim Suveranilor noștri, ci totodată ca o dovadă a venerațiunii și iubirii ce simțim pentru ei.

De aceea și ridicăm întâiu toast totdeauna din toată inima și din tot sufletul nostru în sănătatea MM. LL.

Nu este de prisos, ca astăzi și mai ales în această cetate, să ne dam seama mai cu vioiciune, de ce sîntem animați de asemenea simț-minte; căci clasificând simțirile cele mai înalte, în care se manifestă iubirea de țară, dăm patriotismului nostru o virtute, o putere, o conștiință purtătoare în prezente și în viitor de rezultate mănoase.

Inimile noastre aparțin mai ales Regelui nostru, fiindcă el ne-a redat încrederea în noi înșine și conștiință despre ceea-ce sîntem și despre ceea-ce trebuie să fim și aceasta într'un grad atât de intensiv, încât o transformare completă s'a efectuit prin aceasta în traiul și semnificarea statului român.

Nu voui atinge în acest moment, unde cuvântarea trebuie să fie mai scurtă, decât în treacăt, cum Regele Carol a sciut în ultimul războiul oriental să dea intereselor românesce o formă a lor proprie și distinctă, și cum în momentul decisiv el a dat acțiuni armatei noastre partea hotărîtoare spre a ridica de odată nivelul țării dela o situațiune secundară la o pozițiune necesară și de întâiu ordin în deslegarea marilor probleme din orientul european.

Ceea-ce caracterizează pe deplin starea lucrurilor din nainte și acea din timpul Regelui Carol, este simțământul ce-l avem noi înșine despre noi, și care s'a format după evenimentele a căror purtător a fost regele. Acest simțământ se pipăie în deosebirea ce există între luarea în posesiune de către noi a părții din Basarabia, dată nouă prin tratatul de Paris și luarea în posesiune de către noi a județelor Constanța și Tulcea ca consecuență a renascerii noastre dela Plevna.

Când am luat partea din Basarabia, pierdută în urma tratatului din Berlin, nu simțiam în noi acea putere de dominațiune și de asimilare pe care o desășurăm astăzi în cele două județe transdunărene și împegații noștri se considerau c a exilați în Ismail, Chilia sau Cahul.

Cum stau lucrurile cu totul altfel astăzi!

Îndată-ce s'a hotărît de Europa, că Dobrovia trebuie să ne aparțină, cea dintăiu preocupățiune a fost, de a îngeba administrațiunea acestor județe de împegați capabili și probi, și de a pune în capul lor un bărbat din cei mai meritoși ai țării, pe dl Remu Opran, despre care toți erau convinși că va pune inteligență și cunoștință, inimă și activitate, zel și patriotism în administrarea acestor nouă județe. Nu am să fac aci elogiul nici a dlui Opran, nici a administratorilor cari i-a succedat: ceea-ce doresc numai să constat este, că preste tot locul se simte, că o transformare s'a efectuat, că o eră nouă a început și că legăminte de un ordin mai înalt leagă Dobrovia cu celelalte județe ale regatului și regatul cu Dobrovia. Chiar schimbarea și avântul ce a luat Constanța sub dominațiunea românească, chiar siguranța desvoltării mai departe a acestei cetăți, chiar sərbarea la care am asistat astăzi, dovedesc, că aci, în aceste locuri înainte pustii și părăsite, locuitorii se simțesc că sînt Români și Românii se simțesc în casa lor. Veselia este răspândită pe fața tuturor. Mai mult avem conștiință, că aci vibrează pentru toți mai simțitor spiritul și vigoarea românească, căci pricepem mai bine și mai cu tărie, că precum nu rîvnim altora o palmă din pământul lor, asemenea nu avem a da nimănui o linie din propriul nostru teritor. Avem conștiință, că Dobrovia va fi a noastră, cât va sta în picioare regatul român, și avem earăși conștiință, că regatul român, răsărit tînăr și plin de vigoare din muncă grea dar' temeinică, etern va fi.

Această schimbare însă a produs-o mersul lucrurilor dela venirea regelui Carol, prin exemplul dat de dînsul în toate și care a fost o îmboldire necurmată pentru națiune.

Regele însă e ajutat în această mare lucrare a sa de o femeie genială, de Regina noastră, care a străbătut cugetările și simțirile poporului românesc, le-a desvilit lumii întregi și a purtat preste multe țeri și preste multe mări numele românesc.

E cert, că prin Regele Carol și Regina Elisabeta s'a dus veste bună despre poporul românesc și regatul lui în toate părțile lumii. Se scie astăzi preste tot locul ce este poporul românesc, cât este el de demn de a trăi de sine, cât existența lui e de necesară pentru limbele și pacînica desvoltare și a altora.

Eată de ce, domnilor, beau preste tot locul întâia sănătate cu drag Regelui nostru, Reginei noastre.

Să deșertăm dar' acest păhar din toată inima strigând:

Să trăească Regele Carol!

Să trăească Regina Elisabeta!

După aceasta dl ministru al instrucțiunii publice a rugat pe comeseși să binevoască a-i da încă un moment de ascultare spre a le face următoarele comunicări:

Imediat după sərbarea de astă-dimineață am primit din Roma dela Excelența Sa, ministrul instrucțiunii publice al regatului Italiei următoarea telegramă în limba italienească: „Să »primiți, Excelența Voastră urările Italiei pentru »prosperitatea și mărirea nobilei națiuni româ- »nesci în această zi de bucurie, în care se ono- »rează prin un monument pe marele cetățean al »Sulmonei, a căruia leagăn și mormînt astrîng »încă mai mult legămintele de consăngenitate a »două popoare.”

Am răspuns îndată dlui ministru Coppino prin o telegramă în limba românească în următoarea cuprindere: „Binevoesc a accepe mulțu- »mirile mele cele mai vii pentru călduroasa te- »legramă a Excelenței Voastre. Sərbând în Tomi »inaugurarea statuei marelui cetățean al Sulmonei, »spiritul nostru s'a transportat cu multă putere »la originea comună a marei națiuni a Italianilor »și a Românilor și descendenții coloniei lui Traian »au fost animați cu această ocaziune de urările »cele mai simpatice pentru sora lor mai mare »Italia.”

A doua comunicare este relativă la o însărcinare ce am din partea Excelenței Sale comitelui Torielli, simpaticul reprezentant al regelui Italiei pre lungă suveranul nostru.

Am crezut, că corespund dorinței tuturor, rugând pe comitele Torielli să asiste la sərbarea noastră. Excelența Sa mi-a expus, că ar fi venit cu mare plăcere, dar' că este împedecat de serviciul seu. După sərbare am adresat dlui comite o telegramă, în care-i arătam regretele noastre, că nu-l avem aci printre noi. La această telegramă am primit următorul răspuns în limba franceză, pe care îmi veți da voie a-l ceti în traducere românească: „Excelența Voastră scie, că numai exigențele serviciului m'au împedecat de

a lua în persoană parte la sərbarea zilei de astăzi. Am renunțat la ea cu cea mai sinceră părere de rău, pe care amabila voastră telegramă o face încă mai vie. Cunoașteți simțămintele mele pentru țeara d-voastre și trebuie să înțelegeți, cât îmi este de dureros de a nu asista la o solemnitate, care constată în același moment cultul României pentru tot ce este frumos și ilustru și existența legămintelor seculare și frățesci dintre țeara d-voastre și a mea. Vă rog să mă asociați la sərbarea d-voastre purtând în numele meu un toast domniei sub care România înaintează spre mărire și prosperitate!”

(Va urma.)

Din public.)*

Convocare.

Reuniunea învățătorilor gr.-or. din districtul Sebeșului-sădesc își va ține adunarea sa generală *Mercuri, Joi și Vineri în 9, 10 și 11 Septemvrie st. v. 1887 în Sebeșul-sădesc*, la care sînt prin aceasta invitați a lua parte P. T. d-nii membri reuniunii cât și alți binevoitori ai cauzei școlare.

Programa.

Ședința I. *Mercuri în 9 Septemvrie a. m.*

1. Deschiderea ședinței.
2. Cetirea apelului nominal.
3. Raport general despre activitatea reuniunii în decursul anului școlar 1886/87.
4. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea raportului.

Ședința a II-a, *Mercuri d. am.*

5. Raport special al comitetului central asupra temelor pertractate în despărțiminte.
6. Tractat general asupra temei. Cât și cum are să se propună din studiul religiunii în cursul I și II de școală.

Ședința a III-a, *Joi în 10 Septemvrie a. m.*

7. Prelegeri practice.
8. Discutarea temei prescristă de măritul Consistor Archidieceșan: „Care este cauza, pentru care grădinile școlarelor nu se sporesc și pentru-ce unii învățători, avînd pământ pentru grădina de școală, nu-l cultivă pentru intruirea școlarilor în grădinarit, și ce măsuri ar fi a se lua pentru a se da un avânt mai mare în instruirea acestui ram folositor.”

Ședința a IV-a, *Joi d. am.*

9. Raportul comisiei exmisse sub pct. 4.
10. Pomăritul tractat teoretic practic.

Ședința a V-a, *Vineri în 11 Septemvrie a. m.*

11. Discutarea temei prescriste de măritul Consistor Archidieceșan: „Care sînt cauzele, pentru care absențele școlare sînt prea număroase și prin ce s'ar pute delătura acest inconvenient împedecător în instruirea poporală?”
12. Statorirea bugetului pro 1887/8.
13. Propuneri de sine stătătoare.

Din ședința comitetului central ținută în 14 August 1887.

Ioan Droc,
președ.

Ioan Moga,
secret. I.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Stettin, 14 Septemvrie n. Împăratul Wilhelm a luat parte la dineul de paradă.

Londra, 14 Septemvrie n. Casa-de-jos s'a aminat pe Vineri, apoi s'a închis parlamentul.

Sofia, 14 Septemvrie n. Se vorbește, că Caraveloff ar fi împedecat cu alte 7 persoane ce se aflau la dînsul pe fostul ministru Nichiforoff ca se împușce în poporul adunat. Organul opozițional cu greu va mai apărè curînd.

Constantinopol, 14 Septemvrie n. Poarta încă nu a luat nici o hotărîre după-ce a primit răspunsul Germaniei. Sub președința Sultanului s'au ținut mai multe conferențe ministeriale. Se asigură, că hotărîrile luate în conferențele ministeriale ar fi dișcînd, că Poarta nu patronisează proiectul Rusiei, ci numai îl va împărtăși însași puterilor. Mai mulți emigranți bulgari de frunte au cerut licență a se pute reîntoarce în patrie.

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

— Mai multe posturi de învățători al scoalele confesionale gr.-or. din mai jos însemnatele comune ale protopresbiteratului Zarandului (Archiepiscopiei):

1. Cărăstău, cu salariu anual de 160 fl. cuartir gratuit și 2° de legumi.

2. Criscior, cu salariu anual de 200 fl. cuartir gratuit și 3° lemne.

3. Ruda, cu salariu anual de 100 fl. și 2° lemne.

4. Șesuri, cu salariu anual de 200 fl., cuartir gratuit și 2° lemne.

5. Vaca, cu salariu anual de 180 fl., cuartir gratuit și lemnele de lipsă pentru încălzit.

6. Valea-Brad, cu salariu anual de 200 fl. cuartir gratuit și 2° org. de lemne. — A se adresa până în 16 Septembrie st. v. a. c. la protopresbiterul tractului: Vasile Dămbian, în Brad.

— Mai multe posturi de învățători la scoalele gr.-or. din comunele mai jos însemnate, ale protopresbiteratului Târnavei-inferioare (Archiepiscopiei):

1. Bobohalma, cu salariu de 155 fl.; care consistă din 145 metrete de cucuruz sfârmit à 1 fl. și din 10 fl. bani, cuartir și lemne de foc.

2. Botez, cu salariu de 225 fl. și anume: din fondul scoalei 40 fl.; din fondul bisericii 20 fl.; folosirea unui agur de 1 jug. 1529 °□ cu venit de 20 fl.; folosirea unui fânăș de 1 jug. 800 °□ cu venit de 15 fl.; dela popor repartiție de 45 metrete de cucuruz à 1 fl.; folosirea a lor 8 jug. pământ cu ocaziunea segregării pășunatului în preț de 85 fl. cuartir în edificiul scoalei și grădina de legumă.

3. Cerghidul-mare, cu salariu de 200 fl. și anume: 116 fl. 25 cr. bani din repartiție pe popor; în bucate 77½ măsuri de cucuruz à 1 fl.; cuartir în edificiul scoalei, grădina de legumi și lemnele de foc, prețuite în 6 fl. 25 cr.

4. Cuștelnic, cu salariu 100 fl. din repartiție pe popor în bani și cucuruz, cuartir în casa cantorală, fiind postul împreunat cu cantoralul.

5. Heria, cu salariu de 250 fl. și anume: folosința a lor 10 jugere 172 °□ pământ co-

masat, cu venit de 100 fl.; în bani 65 fl.; în cucuruz 10 măsuri à 1 fl.; venitele stolarilor și accidentali 42 fl.; cuartir în edificiul scolii, folosința grădinii scoale cu pomăt frumos în preț de 13 fl. Acest post e împreunat cu cantoralul.

6. Șilea-maghiară, școală mixtă cu gr.-catolici, cu salariu de 260 fl. și postul împreunat cu cantoralul gr.-or.; salariul consistă: ca învățător din 143 metrete cucuruz à 1 fl.; în bani 10 fl. 40 cr.; — ca cantor: casa și grădina cu venit de 20 fl., folosința porțiunii canonice de 1 jug. 1291 °□ și a cimiterului cu venit de 30 fl., 27 metrete de cucuruz à 1 fl.; 27 zile de lucru à 30 cr. și venitele stolarilor și accidentali 21 fl. 50 cr. — Doritorii de a ocupa aceste posturi învățătoresci au a-și așterne petițiunile lor instruite conform legilor din vigoare până la 20 Septembrie st. v. a. c. la protopresbiterul tractului: Nicolae Todoran, în Cetatea-de-baltă (Küküllővár).

— Mai multe posturi de învățători din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Mediaș, (Archiepiscopiei):

1. Hașag, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

3. Șaroș, cu salariu anual de 170 fl. dintre cari 41 fl. din alodiul cemenal, ear' restul prin repartițiuni.

3. Frêua, cu salariu anual de 150 fl. dintre cari 50 fl. din cassa bisericii, ear' restul prin repartițiuni à 1 fl. de familie, cuartir în edificiul scolii și lemne de foc.

4. Moșna, cu salariu anual de 150 fl., în cari sînt computeate și lemnele de foc.

5. Buzd, cu salariu anual de 150 fl. prin repartițiuni à 2 fl. de fiecare familie și dela fiecare copil de școală o jumătate ferdelă de bucate, cuartir și lemne de foc.

6. Richisdorf, cu salariu anual de 100 fl. din cassa bisericii, cuartir și lemne de foc.

7. Brateiu, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne de foc.

8. Vorumloc, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne. — Doritorii de a ocupa aceste posturi învățătoresci au a-și subșterne petițiunile lor instruite cu documentele prescise de lege până la 20 Septembrie st. v. a. c. la protopresbiterul tractului: Ioan Chendi, în Mediaș.

Economie.

Piața din Sibiu, 13 Septembrie. Grâu hectolitru 74—80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.30, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 3.30, până fl. 4.10 secara 68 până 72 chilo fl. 2.90 până fl. 3.30, orz 60 până 64 chilo fl. 3 — până fl. 3.60, ovăș 40 până 45 chilo fl. 1.50 până fl. 1.90, cucuruz 70 până 74 chilo fl. 4.30 până fl. 4.70, melaia 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semênță de cânepă 49 până 51 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 5.50, lineta 78 până 82 chilo fl. 7.— până fl. 7.50 fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, păsat de grâu 100 chilo fl. 15.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 chilo fl. 52.— până fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 58.— până fl. 60.—, sêu brut fl. 20.— până fl. 22.—, lumini de sêu fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sêu fl. 42.— până fl. 43.—, săpunul fl. 22.— până fl. 24.—, fân 100 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, cânepa fl. 82.— până fl. 84.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spirtul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită chilo 36 cr., carnea de vițel 24 până 36 cr., carnea de porc 42 până 44 cr., carnea de berbec 20 până 24 cr., ouă 10 cu 15 până 18 cr.

Cursul pieței din Sibiu

din 14 Septembrie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.68	vënd.	8.69
Lire turcesci	"	11.25	"	11.30
Imperiali	"	10.25	"	10.30
Ruble rusești	"	1.11	"	1.11½

Bursa de București.

12 Septembrie — 5 oare p. m.	Casa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	—	—
Renta română amort. 5%	—	—
(Schuldverschreib.)	—	—
Oblig. de Stat. C. F. R. 6%	—	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	—	—
Împrumutul Municipal 5%	—	—
Scrisuri func. rurale 7%	—	—
Scrisuri func. rurale 5%	—	—
Idem urbane 7%	—	—
" 6%	—	—
" 5%	—	—
Banca Naț. (500 lei v. ntr.)	1023.1027	1028.1030
Soc. Dacia-Rom. (250 lei v. ntr.)	236.—	237.—
Soc. de Asig. Naț. (200 lei v. ntr.)	—	—
S. cred. mob. r. (250 lei v. ntr.)	—	—
Soc. r. de con. (250 lei v. ntr.)	103.½	105.½
Oblig. Casei Pensiuilor	—	—
Agio	14.80	14.90

Schimb

Londra 3 luni	25.17½	—
" cek	25.37½	—
Paris 3 luni	99.50	—
" cek	99.95	—
Berlin 3 luni	123.35	—
" cek	123.95	—
Viena	2.01½	1.99½
Agio	13.95	—

Bursa de Budapesta

din 13 Septembrie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	—
" " hârtie " 4%	100.60
" " hârtie " 5%	87.35
Împrumutul căilor ferate ung.	150.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.50
Bonuri rurale ung.	104.25
" " " cu cl. de sortare	104.25
" " " bănățene-timșene	104.25
" " " cu cl. de sortare	104.25
" " " transilvane	104.25
" " " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	122.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	123.25
Renta de hârtie austriacă	81.20
" " argint austriacă	82.75
" " aur austriacă	112.50
Losurile austr. din 1860	136.—
Acțiunile băncii austro-ungare	884.—
" " de credit ung.	286.25
" " austr.	282.80
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	102.—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.92
Napoleon-d'ori	9.94
Mărci 100 imp. germane	61.35
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Bursa de Viena

din 13 Septembrie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	—
" " hârtie " 4%	100.60
" " hârtie " 5%	87.40
Împrumutul căilor ferate ung.	150.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.70
Bonuri rurale ung.	104.70
" " " cu cl. de sortare	104.70
" " " bănățene-timșene	104.50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.40
" " " croato-slavone	104.75
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Împrumut cu premiu ung.	122.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.20
Rentă de hârtie austriacă	81.25
" " argint austriacă	82.65
Rentă de aur austriacă	112.80
Losuri austr. din 1860	136.25
Acțiunile băncii austro-ungare	884.—
" " de credit ung.	—
" " " austr.	282.70
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.91
Napoleon-d'ori	9.94½
Mărci 100 imp. germane	61.45
Londra 10 Livres sterlingi	125.90

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[467] 30

„**Amicul Familiei.**“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 1½—2½ coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, novele, romanuri, suveniruri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2¼—3¼ coale; și publică articoli din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șilutiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puile de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere învederită și apreițată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.” 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătăm pruncilor!” și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm spriginiirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitaful ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sântei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot de-acolo se pot contrage împrumuturi în ori ce sume — pe lîngă depunere de acții, scrisuri fonciare, obligațiuni de stat și alte scrisori de valoare.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.